

Estudi

Les condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya

{ Abstract }

Associació de Professionals
de la **dansa** de Catalunya

Aquest estudi ha estat elaborat per
l'Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya (APdC)

Direcció de l'estudi

Montserrat Martínez Melo - Sociòloga
Màster en Tècniques d'Investigació Social Aplicada (TISA)
per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i
la Universitat de Barcelona (UB).

Col·laboració tècnica

Maria Gifre - Sociòloga

Junta Directiva 2011-14 / 2008-11

Xavier Martínez (president)
Anna Sánchez (vicepresidenta)
Mercedes Recacha (secretària)
Pilar López (tresorera)
Jordi Cortés (vocal)
Livio Panieri (vocal)
Cecilia Colacrai (vocal)
Sebastián García Ferro (vocal)

Toni Cots, Beatriu Daniel, Anne Morin, i Anna Roblas

Equip de gestió

Tracy Sirés Neal (gerència)
Sandra Bogopolsky (coordinació de projectes)
Xènia Guirao (comunicació)
Gemma Daban (atenció al soci i administració)

Col·laboració

Cristina Campilà

Podeu descarregar-vos la versió digital
d'aquest abstract i l'estudi sencer a:

www.dansacat.org

Barcelona, novembre de 2011

Continguts

Introducció	04
01. Context i objectius	05
02. Disseny metodològic	08
03. Característiques sociodemogràfiques	10
04. Nivell d'estudis i formació	12
04 / 1. Nivell d'estudis finalitzats	12
04 / 2. Formació finalitzada: el currículum acadèmic	12
04 / 3. La formació reglada	13
04 / 4. La formació no reglada	14
04 / 5. Tipologia de currículums acadèmics	15
04 / 6. Inversió en formació	17
04 / 7. La formació de base	18
05. Descripció professional	19
06. Situació i condicions laborals	21
06 / 1. Condicions laborals durant la temporada 2008-2009	21
06 / 2. Tipus d'activitat i ocupació	21
06 / 3. Característiques de la relació laboral	22
06 / 4. Durada i ubicació dels projectes	23
06 / 5. Altres característiques	24
06 / 6. Remuneració	25
07. L'atur	26
08. Les lesions	28
09. La jubilació	30
10. La reconversió laboral	31
11. La mobilitat professional	32
12. La percepció i vivència de les condicions laborals	34
13. Polítiques i actuacions: coneixements i demanda	36
14. Coneixement i valoració del Pacte Laboral de la Dansa	38

Introducció

Una situació insostenible, una veritat incòmoda

Només des del coneixement de la realitat es poden establir objectius i demandes concretes. Per aquest motiu, davant la manca de dades objectives, l'**Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya (APdC)** ha elaborat el primer estudi quantitatiu sobre les condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya, sota la direcció de la sociòloga Montserrat Martínez. Un estudi que es converteix en **una eina objectiva per a treballar mesures concretes per a millorar la situació laboral del sector i entendre'n les necessitats**.

Amb *Les condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya* obtenim una radiografia general del sector que **ens mostra molt més que les dades sobre els ingressos** dels seus professionals. Amb aquesta radiografia donem llum a molts altres temes de vital importància que sovint no reben l'atenció que mereixen: la formació continuada, les lesions, la jubilació, la reconversió laboral, la mobilitat professional, les principals demandes, etc.

L'estudi confirma l'**alarmant precarietat** amb què viu el col·lectiu. Una precarietat que no és cap novetat i que malauradament s'ha assumit com a situació normalitzada. Algunes de les dades més reveladores són **l'alt nivell formatiu dels professionals, la freqüent manca de relació laboral amb el projecte, l'elevada pluriocupació, la precària mitjana d'ingressos mensuals, la manca de prestació social i assegurances privades**, etc.

Aquesta situació ve donada, entre d'altres coses, per la concepció social de l'artista, concepció que està lligada, pel seu alt component vocacional, al lleure. La **dansa** però, **és una professió** com qualsevol altra, que ha de tenir unes condicions laborals mínimes i dignes, i reconeixement social. **El treball de l'artista és vocacional, però no gratuït.**

A l'APdC lluitem perquè la societat entengui que la vocació per si sola no permet la subsistència: **cal un reconeixement dels drets laborals dels professionals de la dansa**. Aquest estudi ha de ser la nostra eina per enfocar millor les demandes del sector i poder **plantejar solucions concretes que canviïn aquesta situació insostenible**. És, doncs, un altre pas endavant cap a la normalització de la nostra professió, per tal que aquesta ocupi el lloc que es mereix a la nostra societat.

Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya

01 / Context i objectius

En l'esperit fonamental i en les actuacions estratègiques de l'APdC és una **necessitat bàsica disposar d'informació relativa a les condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya**. Per aquest motiu l'APdC situa aquest **estudi** com una part fonamental del seu **pla estratègic**.

Una de les principals dificultats a l'hora d'estudiar la situació laboral del col·lectiu és la **pràctica impossibilitat de quantificar el nombre de persones que es dedica a alguna de les activitats pròpies de la dansa**. Les fonts demogràfiques de l'estadística oficial (cens i padró), i les d'activitats laborals oficials (EPA i Registre de la Seguretat Social) limiten aquesta possibilitat a causa del baix nombre de persones que es declaren en actiu en aquestes activitats. Aquest fet limita les possibilitats d'exploració de l'estadística oficial a causa de l'elevada probabilitat de violentar el secret estadístic i, en el cas de les operacions per enquesta, perquè acumulen un nivell d'error que dificulta l'anàlisi estadística bàsica.

Sovint les **estadístiques sobre el món cultural** se centren en qüestions relacionades amb l'economia i el mercat, i **exclouen als professionals de la dansa**. El nombre de companyies, teatres, representacions, els ingressos o d'altres magnituds suposen el 90% de l'estadística disponible, mentre que la quantificació dels professionals queda relegada.

En aquest sentit, però, s'ha fet un tímid avanç a partir de la base de dades on-line del Ministeri de Cultura: CulturaBase.¹ Aquesta font explota els resultats de l'Enquesta de Població Activa i facilita la informació següent, que permet disposar d'un marc de referència.

Madrid (22,2%) i Catalunya (21,9%) acumulen la major part de les persones ocupades en activitats culturals a Espanya.

Taula 1

Percentatge de persones ocupades en activitats culturals segons comunitat autònoma. 2009

Comunitat autònoma	%
Madrid (comunitat de)	22,2
Catalunya	21,9
Andalusia	12,7
Comunitat Valenciana	9,1
Galícia	6,2
País Basc	4,8
Castella i Lleó	4,1
Canàries	3,1
Castella-La Manxa	2,8
Cantàbria, Extremadura, La Rioja, Ceuta i Melilla	2,8
Aragó	2,6
Balears (illes)	2,5
Múrcia (regió de)	1,9
Astúries (principat d')	1,8
Navarra (comunitat foral de)	1,5
TOTAL	100,0

*Font: CulturaBase. Ministeri de Cultura, a partir de l'EPA. Mitjana anual.

1 | <http://www.mcu.es/estadisticas/CulturaBase.html>

En primer lloc, la majoria de les persones que desenvolupen activitats professionals en el món de la cultura estan classificades dins d'altres ocupacions (51%), de manera que no es pot desentrellar el conjunt d'aquests perfils professionals a través de l'enquesta oficial de l' Instituto Nacional de Estadística (INE). En segon lloc, **els professionals del món artístic suposen el 25,8%** dels professionals culturals, entre els quals probablement existeix un percentatge important dels que es dediquen a la dansa, si bé aquests també poden estar inclosos en qualsevol altra categoria com, per exemple, en «artistes de la creació i de la interpretació». Cal dir que aquestes dades no estan disponibles classificades per comunitat autònoma.

Taula 2

Percentatge de persones ocupades en activitats culturals segons tipus d'activitat. 2009

Activitat	%
Escriptors i artistes de la creació i de la interpretació. Arxivers, bibliotecaris i similars	23,2
Professionals del món artístic, l'espectacle i els esports	25,8
Altres ocupacions	51,0
TOTAL	100,0

*Font: CulturaBase. Ministeri de Cultura, a partir de a l'EPA. Mitjana anual.

D'altra banda, CulturaBase incorpora resultats d'altres fonts, entre les quals cal destacar la de Recursos de la Música i la Dansa, que recull dades que «se reciben y recogen permanentemente a través de múltiples medios: asociaciones, federaciones, fundaciones, medios de comunicación, etc. Se describen a continuación los conceptos más significativos contemplados en la misma» *(vegeu notes metodològiques de la pròpia font)*.

Sense més informació que aquesta, la base de dades adverteix que en els seus càlculs relatius a professionals una persona pot estar inclosa en més d'una activitat cultural. Tanmateix a l'hora de difondre els resultats no especifica quina és la base total de professionals, de manera que tan sols es pot estimar que, en cas que cada persona comptés amb una única ocupació, **com a màxim hi hauria a Espanya 4.067 professionals classificats en el món de la dansa.**

Taula 3

Percentatge de persones ocupades en activitats culturals segons el tipus de professional. Total Espanya. 2009

Tipus de professional	Nombre	%
Ballarins/ines	2407	59,2
Docents	617	15,2
Ballarins/ines coreògrafs/fes	488	12,0
Ballarins/ines docents	205	5,0
Ballarins/ines docents coreògrafs/fes	141	3,5
Coreògrafs/fes	108	2,7
Docents coreògrafs/fes	101	2,4
TOTAL (estimat**)	4.067	100,0

*Font: CulturaBase. Ministeri de Cultura, a partir de la Base de dades de Recursos de la Música i la Dansa.

** Atès que no s'especifica com es difon la informació ni quina és la base total, s'estima a partir del supòsit d'una activitat per persona.

No cal dir que òbviament es tracta d'una estimació a la baixa i molt poc afinada. De fet, únicament té en compte professions relacionades amb la interpretació i la docència i destaca el 59,2 %, que es dedica a la dansa com a ballarins/ines. **Malgrat aquesta imprecisió, és l'única estimació disponible.**

En aquest context d'indefinió de la quantitat de professionals que hi ha a Catalunya relacionats amb el món de la dansa, **l'APdC ha posat en marxa la primera recerca que permet conèixer quines són les condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya.**

Tal com es preveia en el disseny del projecte, més enllà de les qüestions estadístiques, ha calgut fer front a reptes importants a l'hora d'harmonitzar la conceptualització que s'havia d'emprar en l'estudi i a estàndards d'anàlisi sobre el mercat de treball (ocupació, activitat, professió, no professional, salari, plurioocupació,...), ja que en l'activitat professional en el món de la dansa existeixen alguns **factors que intervenen en el nivell de precisió de la informació a produir**. Entre aquests cal destacar:

- Gran diversitat, complexitat i multiplicitat d'ocupacions.
- Diversitat de tendències i nivells dins de cada ocupació: ballarins i coreògrafs d'espanyol, clàssic, contemporani, jazz...; professors de grau, de lleure...
- Dificultats en establir les fronteres entre l'activitat professional de la dansa i altres activitats de l'art escènic, així com entre altres sectors.

En aquest marc de referència inicial, l'objectiu general d'aquesta recerca és **conèixer la situació laboral dels professionals de la dansa**. S'ha treballat des d'un **paradigma obert que ha permès construir els conceptes i les mesures d'acord amb la realitat que viuen els professionals de la dansa**, tal com la conceptualitzen els mateixos protagonistes, i més enllà de les condicions estrictes de les definicions oficials.

En especial, aquesta perspectiva ha sigut clau a l'hora d'analitzar les dades sobre situació formativa, ja que aquesta s'emmarca en un entorn normatiu canviant respecte a la formació reglada, i en un context en el qual sovint la percepció del professional no coincideix amb la situació normativa de l'escola o la formació.

Concretament, els resultats que a continuació es detallen fan referència a dos nivells d'informació: d'una banda, es descriuen les condicions laborals i formatives; i de l'altra, els aspectes relacionats amb la percepció i l'opinió que es tenen del sector.

La primera dimensió descriptiva tracta aspectes com:

- Característiques sociodemogràfiques dels i les professionals de la dansa de Catalunya.
- Nivell d'estudis i formació.
- Descripció professional.
- Situació laboral: les condicions laborals.
- Atur: amb especial atenció a la previsió.
- Lesions: amb especial atenció a la previsió.
- Jubilació: amb especial atenció a la previsió.

En la segona dimensió, sobre percepcions i valoracions, es tracten els continguts següents:

- Reconversió laboral.
- Mobilitat professional.
- Percepció i vivència de les condicions laborals.
- Polítiques i actuacions: coneixements i demanda.

Per finalitzar la presentació tècnica es fa un breu apunt sobre el disseny metodològic que s'ha dut a terme.

02 / Disseny metodològic

D'acord amb els objectius de la investigació, el disseny metodològic emprat ha estat de **caràcter quantitatiu**. D'aquesta manera la finalitat ha sigut descriure i quantificar les situacions i trajectòries laborals a partir d'una **enquesta representativa**.

Ateses les dificultats per disposar d'un univers a partir del qual poder calcular una mostra representativa i amb garanties de significació estadística, s'ha partit del conjunt de socis de l'APdC el 2009. Concretament, l'APdC comptabilitza en aquell moment 384 socis.

Cal dir que el cens de 2001 registrava 353 ballarins i coreògrafs a Catalunya. Malgrat que caldria valorar la diferència de temps entre ambdues dades, i contemplar altres professions relacionades amb la dansa (pedagogs, especialistes en salut i dansa, productors i gestors culturals, mànagers de companyies...), es pot considerar que **el conjunt de socis i sòcies de l'APdC representa una part important de la realitat laboral del col·lectiu**. I encara més si atenem al fet que sovint un mateix professional exerceix simultàniament més d'una activitat i pot tenir més d'una ocupació.

L'enquesta s'ha realitzat on-line, i ha estat enviada al conjunt de **socis i exsocis** de l'entitat, i se n'ha fet difusió per altres canals (web, xarxa de contactes...), de manera que si bé el **marc de mostreig inicial** és el cens de socis i exsocis de l'APdC, aquest ha estat **obert a d'altres professionals de la dansa no vinculats a l'entitat**. Concretament s'han obtingut un total de **290 enquestes vàlides**, el 85,5% de les quals són de socis o exsocis de l'entitat, i el 14,5% són de persones alienes a l'APdC.

Taula 4

Enquestes segons el perfil

Perfil d'enquestat	Nombre	%
Socis	248	85,5
Soci/a professional actual	192	66,2
Exsoci/a	53	18,3
Soci/a estudiant actual	3	1,0
No socis	42	14,5
TOTAL	290	100,0

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

Al mateix temps, s'han fet enquestes telefòniques a aquelles persones que ho demanaven o que tenien dificultat en contestar per Internet. La repartició final per canal d'enquestació ha estat la següent:

Taula 5

Enquestes segons mitjà

Mitjà d'enquestació	Nombre	%
Telefònic	156	53,8
Internet	134	46,2
TOTAL	290	100,0

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

El disseny quantitatiu realitzat, mitjançant un qüestionari ad-hoc, ha permès disposar d'informació a mida sobre la realitat laboral que viu el col·lectiu de professionals de la dansa.

A mode de fitxa tècnica es detallen les principals característiques del procés:

- **Univers:** professionals de la dansa de Catalunya.
- **Marc de mostreig controlat:** 384 socis de l'APdC 2009.
- **Tècnica:** qüestionari semiestructurat.
- **Tipus d'entrevista:** enquesta telefònica amb suport CATI (Computer Assisted Telephone Interview) i enquesta autoadministrada on-line amb administració activa.
- **Durada:** entre 15 i 30 minuts.
- **Mostra:** 290 enquestes vàlides.
- **Marge d'error global:**
 - $\pm 5,87\%$ per a les dades globals en cas de màxima indeterminació ($p = q = 50$), per a un nivell de confiança del 95,5%. Sota el supòsit d'un univers infinit.
 - $\pm 4,89\%$ per a les dades globals en cas de màxima indeterminació ($p = q = 50$), per a un nivell de confiança del 95,5%. Sota el supòsit d'un univers finit estimat del 21,9% dels 4.067 que estima la base de dades CulturaBase ($N = 890$).
- **Afixació de la mostra:** sense afixació.
- **Procediment de mostreig:** aleatori simple.
- **Treball de camp:** realitzat entre el maig i el juliol de 2010.
- **Equip tècnic:** Montserrat Martínez Melo (direcció de l'estudi).
- **Anàlisi estadística:** descriptiva univariable i bivivariable, utilitzant estadístics de significació bàsics com Chi-Square i Test de Residus Corregits ajustats per a les variables nominals, i T-Student per a les variables contínues.

03 / Característiques sociodemogràfiques

- La mitjana d'edat dels professionals de la dansa se situa en els 37,6 anys.
- El col·lectiu més nombrós és el que està entre els 30 i 34 anys, i agrupa 1 de cada 5 professionals a Catalunya (22,4%).

Taula 6

Edat

Interval d'edat	Total %	En actiu* %
20-29 anys	23,8	23,8
20-24	7,2	7,6
25-29	16,6	16,2
30-39 anys	38,3	38,9
30-34	22,4	23,4
35-39	15,9	15,5
40-64 anys	36,5	36,8
40-44	13,8	13,7
45-49	10,3	10,8
50-54	5,9	6,1
55-59	4,1	4,0
60-64	2,4	2,2
65 o més	1,4	0,5
MITJANA D'EDAT	37,6	37,3
Base	290	278

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

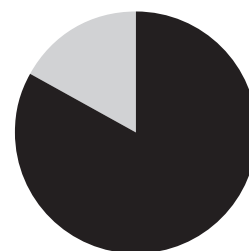
*En actiu: professionals que declaren estar actualment en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant.

- En conjunt, la majoria dels professionals de la dansa de Catalunya són dones (83,1%).

Gràfic 1

Sexe

Dona: 83,1
Hombre: 16,9

Base: 290

Font: APdC. Enquesta condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- La gran majoria dels professionals de la dansa de Catalunya són nascuts a Espanya (83,1%).
- Dins de la població nascuda a Espanya, la gran majoria són nascuts a Catalunya (66,9%), principalment a la ciutat de Barcelona (37,2%).
- No es pot afirmar que entre els professionals de la dansa de Catalunya hi hagi una major presència de persones estrangeres que entre la mitjana de la població activa.
- Entre els homes el percentatge de professionals nascuts a l'estranger és significativament més alt que entre les dones (26,5%).
- Actualment la gran majoria de professionals resideixen a Espanya (95,5%), principalment a Catalunya (89,6%).
- **La ciutat de Barcelona acumula el 51% dels professionals de la dansa**, si bé la resta de la província compta amb el 22,4% d'aquest col·lectiu.

Taula 7

Lloc de residència actual: detall de zones d'Espanya

Zones d'Espanya	Total %
Catalunya	89,6
A Barcelona ciutat	51,0
A un altre municipi de la província de Barcelona	22,4
A un altre municipi de Catalunya	16,2
A una altra CCAA d'Espanya	5,9
(...)*	(...)
Base	290

Font: APdC. Enquesta condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

* Càlculs fets sobre la base total. Resta de categories no mostrades

- En conjunt els professionals de la dansa que resideixen actualment a Catalunya i són nascuts fora representen el 29% d'aquest col·lectiu.
- Són persones que resideixen a Catalunya des de fa una mitjana de 15,3 anys.

04 / Nivell d'estudis i formació

04 / 1 Nivell d'estudis finalitzats

- El **54,8%** dels professionals de la dansa de Catalunya tenen formació de nivell universitari. A continuació, el 40,3% declara haver cursat formació de nivell secundari.
- És clar que el nivell formatiu dels professionals de la dansa de Catalunya és molt més elevat que el del conjunt de la població activa (32,4%).

Taula 8

Nivell d'estudis dels professionals de la dansa comparat amb el conjunt de la població activa de Catalunya

Nivell d'estudis	Professionals de la dansa %	Total Catalunya* %
Primària o inferior	3,1	18,7
Estudis secundaris (Batxillerat, CFGS, FP...)	40,3	48,9
Estudis universitaris	54,8	32,4
NC	1,8	--
Base	290	

Font: APdC. Enquesta condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

* Elaboració pròpia a partir de l'EPA, resultats anuals de 2009. Població activa segons el nivell de formació aconseguit. Consultables a l'INE.

- Cal valorar que les diferències en el nivell formatiu dels diferents grups d'edat dels professionals actuals de la dansa de Catalunya han deixat de ser significatives i tendeixen a desaparèixer. També s'ha de tenir present la importància de la demografia professional en aquest fet, ja que si bé el 36,6% supera els 40 anys, aquest col·lectiu està igual de ben format quant a formació reglada que les generacions anteriors.

04 / 2 Formació finalitzada: el currículum acadèmic

- Sovint existeixen serioses dificultats per tal que els mateixos professionals puguin determinar si la seva formació és reglada o no reglada.
- Existeix formació que és molt reconeguda en l'àmbit professional que, a causa del prestigi que té entre la professió, **es pot entendre com a formació reglada**, quan en realitat no ho és.
- El **73,8%** dels professionals de la dansa de Catalunya **declara haver finalitzat formació reglada i el 58,3% no reglada**.

Taula 9

Tipus de formació finalitzada

Tipus	Total %
Formació reglada	73,8
Formació no reglada	58,3
NC	6,2
Base	290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot marcar més d'una opció, és per això que el total suma més del 100%.

- D'aquesta manera, són dues les situacions més freqüents: aquells que **han finalitzat formació reglada i no reglada (38,3%)**, i aquells que només **han finalitzat formació reglada (35,5%)**.

Taula 10

Combinacions de formació

Tipus	Total %
Formació reglada i no reglada	38,3
Només formació reglada	35,5
Només formació no reglada	20,0
NC	6,2
Base	290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- Així, **1 de cada 5 professionals no té formació reglada i només ha finalitzat formació no reglada (20%)**.
- Aquest mapa general de situacions tipus implica una nova reflexió sobre la percepció de la formació entre els professionals de la dansa: sovint **algunes formacions menors, com tallers o similars, no es consideren part del currículum acadèmic entès com a formació de base**, sinó que probablement s'entenen com a complements, exercicis personals o fins i tot com a part del manteniment i l'exercici físic propi de bona part de les activitats professionals.
- Les persones que només han finalitzat formació reglada acostumen a ser els més joves, els menors de 30 anys (50,7%).
- D'aquesta manera, **es pot apuntar la tendència que els més joves dirigeixen en primer lloc la seva carrera acadèmica envers la formació reglada, cosa que implicarà canvis en el currículum formatiu a curt termini**.

04 / 3

La formació reglada

- El **55,9%** té formació reglada especialitzada en dansa i el **29,3%** té formació reglada en àmbits no relacionats amb la dansa.

Taula 11

Tipus de formació reglada realitzada

Tipus	Total %
Ha realitzat formació reglada	73,8
FR especialitzada en dansa	55,9
FR no especialitzada en dansa	29,3
FR (el tipus de formació reglada que té)	2,8
No ha realitzat formació reglada	26,2
Base	290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- El temps que els professionals de la dansa han **invertit en formació reglada** (de dansa i d'altres disciplines) **és molt elevat, de mitjana 10,5 anys**.

Taula 12

Mitjana d'anys de formació reglada realitzada (suma de totes les formacions)

Anys de formació reglada realitzada	Total %
Fins a 4 anys	25,9
De 5 a 8 anys	31,0
Més de 8 anys	14,1
NC	2,8
Mitjana d'anys entre els que han fet FR	10,5
No ha realitzat formació reglada	26,2
Base	290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- Concretament el **55,9% dels professionals de la dansa té formació reglada especialitzada en dansa**. Aquesta situació és significativament més freqüent entre les dones (58,5%), que entre els homes (42,9%).
- La mitjana és d' 1,5 formacions per cada professional.
- Cal tenir molt present la combinació de tipus de formació reglada que s'ha realitzat, ja que entre els que han fet només formació reglada especialitzada en dansa la mitjana d'anys se situa en 5,8 anys, però entre els que han realitzat tant formació reglada especialitzada en dansa com no especialitzada en dansa els anys de formació reglada augmenten fins a 8,9.
- D'aquesta manera, es pot afirmar que **la inversió en formació reglada és tant elevada per la important inversió en la pròpia especialitat però també per la combinació de la formació en dansa i en altres disciplines**.

04 / 4

La formació no reglada

- El **42,4% té formació no reglada especialitzada en dansa** i un 19% té formació no reglada en àmbits no relacionats amb la dansa.

Taula 13

Tipus de formació no reglada realitzada

Tipus	Total %
Ha realitzat formació no reglada	58,3
FNR especialitzada en dansa	42,4
FNR no especialitzada en dansa	19,0
NC (el tipus de formació no reglada que té)	10,3
No ha realitzat formació no reglada	41,7
Base	290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- La mitjana de formacions no reglades realitzades és de 2,8 per cada professional.
- En el cas de la formació no reglada, es combinen situacions en les quals s'han realitzat formacions de llarga durada que, fins i tot, poden ser de durada equivalent a la formació reglada, és a dir de 4 a 6 o més anys, fins a dies, setmanes o mesos.
- **El temps que els professionals de la dansa han invertit en formació no reglada és elevat: 5,9 anys de mitjana**.
- En aquest cas no es detecten diferències significatives en funció del tipus de formació, de manera que es pot apuntar que la inversió en formació no reglada és similar, independentment de si s'ha dut a terme formació reglada o no.

- Cal tenir present que **el 40,3% dels professionals ha realitzat alguna formació no reglada de llarga durada**, és a dir d'un any o més. Això implica que el 69,2% dels que han realitzat formació no reglada han inclòs algun curs de més d'un any de durada.

Taula 14

Ha realitzat formació no reglada de llarga durada, 1 any o més

	Sobre el total %	Sobre els que han fet formació no reglada %
Sí	40,3	69,2
No*	17,9	30,8
No ha realitzat formació no reglada	41,8	
Base	290	169

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

* Inclou casos en què no s'especifica la durada.

04 / 5

Tipologia de currículums acadèmics

A partir de les diferents informacions sobre la inversió en formació s'ha detectat una tipologia de currículums acadèmics dels professionals de la dansa de Catalunya, que permet quantificar el pes de cadascuna de les situacions.

- **El més freqüent és** que els professionals de la dansa tinguin **un currículum mixt**, centrat tant en formació reglada com no reglada (43,4%).
- En segon lloc, se situa el col·lectiu amb un currículum centrat en la formació reglada (33,8%).
- Finalment, una reduïda part dels professionals tenen un currículum acadèmic que se centra només en formació no reglada (16,6%).

Gràfic 2

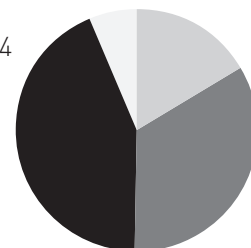
Tipologia de currículums acadèmics

Formació mixta FNR i FR: 43,4

Centrat en FR: 33,8

Centrat en FNR: 16,6

No classificables: 6,2

Base: 290

Font: APdC. Enquesta de condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

Taula 15

Característiques de la tipologia de currículums formatius

Perfil	Tipus 1: Formació mixta (43,4%)	Tipus 2: Centrat en FR (33,8%)	Tipus 3: Centrat en FNR (16,6%)
Acadèmic	<p>FR i FNR (87,3%).*</p> <p>Només FR especialitzada en dansa (43,7%), però una part només de FR no especialitzada en dansa (25,4%).</p> <p>Ha fet FNR de llarga durada (63,5%) encara que el 32,5% no ha cursat FNR de llarga durada sinó de curta durada.</p> <p>Només FNR especialitzada en dansa (44,4%), però una part petita (17,5%) tant centrada en dansa com no.</p> <p>Menor pes dels que tenen FR en tècnica bàsica (46,8%), especialment en comparació amb el grup 3.</p> <p>Major pes dels que tenen formació reglada superior en Ciències Socials i Humanitats (17,5%).</p> <p>En menor grau, formació secundària o primària (8,7%).</p> <p>Més dèbil que el grup 3, però també tenen FNR en tècnica bàsica (44,4%) i en mètodes i tècniques (27,8%) a més d'especialitats (23,8%).</p> <p>Important pes dels que tenen FNR no especialitzada en dansa relacionada amb l'art (15,9%) i en la relació cos i ment (9,5%).</p>	<p>Només FR (100,0%).</p> <p>Només FR especialitzada en dansa (67,3%).</p> <p>Dansa tècnica bàsica (contemporània, clàssica, ballet) (60,2%).</p> <p>Especialitats (12,2%).</p> <p>Pedagogia (8,2%).</p>	<p>Només FNR (97,9%).*</p> <p>Ha fet FNR de llarga durada (77,1%).</p> <p>Només FNR especialitzada en dansa (62,5%) o tant especialitzada en dansa com no especialitzada en dansa (18,8%).</p> <p>Major pes dels que tenen FNR en tècnica bàsica (contemporània, clàssica, ballet) (54,2%) que en el grup 1 i també en coreografia i escenografia (10,4%) i especialitats (35,4%).</p> <p>Quant a la FNR és molt important el pes dels que n'han fet vinculada a continguts sobre cos i ment (22,9%), així com relacionada amb l'art (16,7%).</p>
Socio-demogràfic	<p>Menys pes dels joves (19,4%).</p> <p>Majoria amb estudis universitaris (65,0%).</p>	<p>Lleugerament més joves, que tenen menys de 30 anys (34,0%).</p> <p>Majoria amb estudis universitaris (64,6%).</p>	<p>Pes important dels homes (25,0%).</p> <p>Formació de secundària (69,8%).</p>

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010. *Cal tenir present que com a tipologia el resultat agrupa persones amb diferents característiques però amb trets comuns. Així, encara que s'hagi anomenat al grup «tipus 1» com a professionals amb una formació mixta, hi ha un reduït grup que té altres combinacions de formació però que coincideix amb altres característiques que el fan estar més a prop d'aquest col·lectiu que de la resta.

04 / 6

Inversió en formació

Si es pren com a referència un any tipus, la temporada 2008-2009, es pot visualitzar la **importància de la formació al món professional de la dansa**.

- La gran majoria dels professionals estaven realitzant algun tipus de formació durant la temporada de referència (63,1%).

Taula 16

Durant la temporada 2008-2009 va rebre o participar com a alumne/a en algun tipus de formació?

	Total %	Actius %
Sí	63,1	65,6
No	32,1	33,3
NC	1,0	1,1
No estava en actiu*	3,8	--
Base	290	279

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

* Declara que no treballava, ni estudiava, ni buscava feina durant la temporada 2008-2009.

- En comparació amb el conjunt de la població espanyola, **el pes dels professionals de la dansa que es forma fent cursos és molt més elevat (63,1% vs. 8,9%)**.

Taula 17

Comparativa del percentatge de professionals de la dansa que fan formació amb el conjunt de la població espanyola

	Professionals de la dansa* %	Estimació població total Espanya** %
Sí	63,1	8,9
No	32,1	91,1
NC	1,0	--
No estava en actiu*	3,8	--
Base	290	--

*Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

** Estimació feta a partir de l'EPA del 3er trimestre de 2010. Població de 20 anys o més segons si està fent formació. Consultables a l'INE.

- **El més freqüent és que cursessin formació no reglada (58,5%),** mentre que el 14,8% va escollir la reglada.

Taula 18

Tipus de formació realitzada durant la temporada 2008-2009

Tipus %	Total %
Formació no reglada	54,5
Formació reglada	14,8
No va fer formació	32,1
No estava actiu	3,8
NC	1,0
Base	290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- Si centrem la descripció en el 54,5% dels professionals que van fer formació no reglada durant la temporada 2008-2009, aquests van cursar principalment formació especialitzada en dansa (40%).
- La mitjana és d'1,8 cursos de formació no reglada per professional.

04 / 7

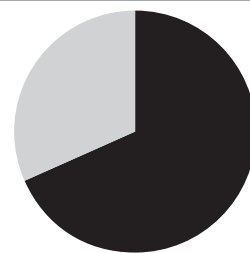
La formació de base

- Malgrat l'elevat nivell formatiu assolit, 3 de cada 10 professionals (31,4%) consideren que la seva formació de base encara està en procés de desenvolupament. D'aquesta manera, **el 68,6% dóna per finalitzada aquesta formació i es considera un professional que no necessita més formació de base.**

Gràfic 3

La seva formació de base, la dóna per finalitzada?

Sí: 68,6
No: 31,4

Base: 290

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- El perfil dels que consideren finalitzada la seva formació de base, com el perfil dels que es consideren en fase de formació, no difereix en funció de les característiques sociodemogràfiques clàssiques, de manera que cal valorar d'altres factors a l'hora d'interpretar el moment en què se situa el currículum acadèmic dels professionals de la dansa. Factors que han d'anar des de la vivència i la interpretació que el professional fa de la seva carrera, fins a la pluriocupació que pugui desenvolupar o els diferents moments de transició que visqui durant la carrera professional.
- De fet, tampoc no es detecta un patró clar en funció del tipus de currículum desenvolupat, cosa que reforça la idea que el fet de **donar o no per finalitzada la formació de base no té a veure únicament amb la formació realment rebuda sinó amb l'actitud del professional envers la mateixa.**

05 / Descripció professional

- **Els professionals de la dansa de Catalunya fa 16 anys de mitjana que es dediquen professionalment al món de la dansa.** Així la distribució de l'antiguitat en la professió és molt dispersa, és a dir, no existeix un nucli clar de persones amb molta experiència professional i un altre amb poca experiència professional.
- De mitjana, els professionals de la dansa de Catalunya han començat la seva carrera professional als 21 anys.
- **Tan sols el 31,7% dels professionals de la dansa de Catalunya té una única ocupació. La gran majoria, el 64,7%, compagina més d'una dedicació professional.**

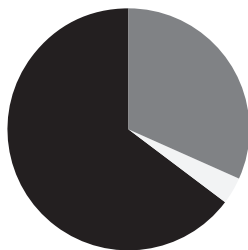
Gràfic 4

Dedicació professional actual

No exclusiva: 64,7

Exclusiva: 31,7

No classificables: 3,6

Base: 278

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

*En actiu: professionals que declaren estar actualment en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant.

- **1 de cada 4 professionals en actiu compagina activitats professionals relacionades amb el món de la dansa amb d'altres rams no artístics (24,1%).**
- També és freqüent compaginar la pedagogia amb l'activitat artística relacionada amb la dansa, principalment amb la interpretació (18%), o combinar més d'una activitat artística dins de la dansa (15,8%).
- En el cas de **la docència, aquesta és una dedicació molt feminitzada, de fet entre les dones el 39% s'hi dedica**, mentre que només ho fa el 17% dels homes. A més, en el cas de les dones també és significativament freqüent que es tracti d'una activitat exclusiva (19%). **La dedicació a la docència**

també és especialment elevada a partir dels 40 anys (51%), ja que de mitjana els professionals dedicats a la docència fa 20,6 anys que es dediquen a la professió.

Taula 19

De les possibilitats següents, quina reflecteix millor la seva situació actual?

Situacions	Total %
Dedicació no exclusiva	64,7
Compagina activitats relacionades amb la dansa amb altres activitats professionals no relacionades amb el món de la dansa	24,1
Compagina la pedagogia amb l'activitat artística	18,0
Compagina diverses activitats artístiques relacionades amb la dansa	15,8
Compagina diverses activitats artístiques (dansa o altres)	6,8
Dedicació exclusiva	31,7
Docència relacionada amb dansa	17,3
Dansa com a ballarí/ina	9,4
Gestió-producció dins del món de la dansa	4,0
Coreografia	1,0
NC	3,6
Base(en actiu*)	278

Docència:
35,3 %

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

*En actiu: professionals que declaren estar actualment en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant.

- La gran **majoria dels professionals** de la dansa de Catalunya **han estat en alguna ocasió ballarins/ines (81%) i/o professors/es (64,5%)**.
- Entre el caràcter múltiple de les especialitats professionals en el món de la dansa també destaca la de coreògraf/a (45,9%) i, a molta distància la de creador/a (25,9%), intèrpret (21,4%) i director/a (19%).
- La important atomització d'especialitats és encara més elevada quan es tracta de determinar quins són els estils dominants entre els professionals de la dansa de Catalunya.
- Tanmateix, **la dansa contemporània és l'estil al qual la gran majoria han dedicat part de la seva activitat professional (76,2%)**.
- A molta distància se situa el ballet clàssic (30,3%), així com la dansa teatre (23,8%) o la improvisació (20,7%).
- La gran **majoria** dels professionals de la dansa de Catalunya **es dediquen o s'han dedicat al llarg de la seva carrera a la interpretació (72%)**.
- En segon lloc, el sector amb major pes en seu el currículum professional és l'ensenyament, principalment no reglat (40,8%), i en menor grau, la docència reglada (22,1%).

06 / Situació i condicions laborals

06 / 1

Condicions laborals durant la temporada 2008-2009

Per a obtenir una fotografia de les condicions laborals dels professionals de la dansa, s'ha pres com a referència una temporada tipus, la de 2008 - 2009.

- Només el 2,5% no va realitzar cap projecte durant la temporada de referència, ja que es dedicaven exclusivament a estudiar, estaven lesionats, o a l'atur.
- En la temporada tipus els professionals de la dansa de Catalunya **van realitzar una mitjana de 2,7 projectes**.
- El més freqüent és que aquells que han estat actius i fent projectes hagin dut a terme només projectes relacionats amb el món de la dansa (75%).
- En la temporada tipus, **1 de cada 4 professionals de la dansa realitza alguna activitat laboral no relacionada amb la seva professió (25,5%)**.
- Aquesta **situació és més pròpia en les dones (27,2%)** que en els homes (15,2%), **així com en els més joves**.
- També és un fet més habitual quan es disposa únicament de formació no reglada (33,3%).

06 / 2

Tipus d'activitat i ocupació

- **La gran majoria de professionals van dedicar-se a activitats de representació de dansa (69,2%) i a l'ensenyament, principalment no reglat (41,2%) i en menor grau al reglat (22,3%).**
- També existeix pluriocupació en un mateix projecte. Per exemple, en un únic projecte el professional pot ser al mateix temps coreògraf/a, creador/a i director/a, o ballarí/ina i coreògraf/a.
- Globalment en les activitats relacionades amb el món de la dansa, la major part dels professionals **han tingut com a mínim l'ocupació de ballarí/ina (58,1%) i/o professor/a (56,2%)**.
- Altres ocupacions que bona part dels professionals han exercit són les de coreògraf/a (36,2%), director/a (21,2%) i creador/a (20,4%).

06 / 3

Característiques de la relació laboral

- En conjunt, **el més freqüent és que els professionals de la dansa de Catalunya en els seus projectes siguin assalariats/ades (63,2%)**. Però és **molt infreqüent que tinguin relacions de caràcter indefinit (15,4%)**.
- En segon lloc, és tant **freqüent** ser autònom o treballador per compte d'altri (43,6%) com **no tenir cap tipus de relació laboral formal amb el projecte o durant part del projecte (43%)**.

Taula 20

Quina relació laboral van tenir?
2008-2009

Tipus de relació laboral	Total Persones %
Treballa per a una altra persona o empresa (assalariada)	63,2
Amb contracte temporal	51,1
Amb contracte indefinit	15,4
Autònom/empresari/pel meu compte	43,8
Sense treballadors a càrrec	27,9
Amb treballadors a càrrec	18,4
No tinc cap tipus de relació laboral (ni tinc contracte, ni sóc autònom)	43,0
Facturació sense ser autònom	0,7
Altres (becaris, treballadors d'empreses familiars...)	4,0
NC	2,9
Base (va tenir algun projecte)	272

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- Les diferències entre els projectes relacionats amb la dansa i els no relacionats amb la dansa són importants.
- Mentre que **el 41,5% dels professionals en els projectes relacionats amb la dansa no tenen cap tipus de relació formal durant part o tot el projecte**, aquest percentatge es redueix al 24,6% dels treballadors quan es tracta de projectes no relacionats amb la dansa.
- El percentatge dels que tenen projectes amb una relació laboral com a treballadors per compte propi és molt similar tant si es tracta de projectes relacionats amb la dansa com no relacionats amb la dansa (38,8% i 40,6% respectivament). En canvi, el pes de les relacions laborals assalariades es redueix de manera important quan es tracta de projectes relacionats amb la dansa (44,9%).
- **El 38,8% dels professionals en algun dels seus projectes relacionats al món de la dansa no van tenir una relació laboral durant tota la vida del projecte**, i per tant, tampoc no van gaudir de cobertura legal i assistencial.

Taula 21

Va tenir una relació laboral formal durant tot el període de l'activitat? O pel contrari va ser regulada (amb contracte laboral, o amb conveni...) només durant un temps?
2008-2009

Cobertura de la relació laboral	Relacionats	No relacionats
	Total Persones %	Total Persones %
Tot el temps	74,6	72,5
Només un temps	38,8	20,3
NC	24,2	15,9
Base (va tenir algun projecte)	272	68

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- La diversitat en els tipus de relacions laborals es confirma amb el fet que sovint en un únic projecte es treballa per a més d'una organització o pagador.
- En la temporada tipus **el més freqüent és treballar per a una companyia de dansa (46,2%) i/o per a una escola/centre d'ensenyament no reglat especialitzat en dansa (32,3%)**.
- En segon lloc, el 20% ha treballat per a una companyia de teatre i el 18,5% per a l'Administració pública (ajuntaments, consells comarcals...).
- De fet, algunes persones indiquen haver-ho fet per a organitzacions molt vinculades al món de la dansa, com companyies de dansa o escoles i centres d'ensenyament reglat o no reglat especialitzats en dansa, però qualifiquen l'activitat com a no relacionada amb el món de la dansa.
- Aquest fet cal relacionar-lo amb diferents fenòmens: d'una banda, el treball artístic pot no estar sempre vinculat al món de la dansa, per exemple si es treballa per a un ajuntament com a professor/a de teatre. De l'altra, es poden dur a terme tasques administratives o de gestió per a una companyia de dansa i que l'enquestat consideri que no es tracta d'un projecte vinculat al món de la dansa.

06 / 4

Durada i ubicació dels projectes

- **Els projectes relacionats amb el món de la dansa duren 6,9 mesos.** Encara que, com s'ha assenyalat, una bona part dels professionals no tenen una relació formal durant tota la durada.

Taula 22

Quina era la durada total d'aquesta activitat? Segons el tipus de projecte. 2008-2009

Durada	Relacionats	No relacionats
	Total Persones %	Total Persones %
Menys d'un mes	15,0	4,3
Entre 1 i 3 mesos	39,6	21,7
Més de 3 i fins a 6 mesos	20,4	14,5
Més de 6 i fins a 9 mesos	23,1	4,3
Més de 9 i fins a 12 mesos	28,5	24,6
Més de 12 mesos	3,5	5,8
Indefinit	36,2	37,7
DURADA MITJANA (0-n)	6,9	10,1
Base (va tenir algun projecte)	272	68

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- Un únic projecte pot preparar-se en més d'una ubicació, i fins i tot eliminant el fet que un projecte pot tenir representacions en més d'un lloc.
- **La major part** dels professionals de la dansa de Catalunya **han preparat algun projecte a la ciutat de Barcelona (62,2%)**.
- La preparació de projectes en altres zones és menys freqüent, tant en altres municipis de la província (25,5%) com en altres municipis de Catalunya (23,6%).

Taula 23

Independentment d'on es va dur a terme l'activitat, em podria dir on es va preparar aquesta activitat? 2008-2009

Ubicació	Relacionats amb la dansa
	Total Persones %
A Barcelona ciutat	62,2
A d'altres municipis de la província de Barcelona	25,5
A d'altres municipis de Catalunya	23,6
A d'altres llocs d'Espanya	12,7
Fora d'Espanya	12,7
NC	3,4
Base (va tenir algun projecte)	272

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

06 / 5

Altres característiques

- **La mitjana d'hores dedicades a projectes relacionats amb la dansa és de 19h setmanals**, tenint en compte que es tracta del temps dedicat als projectes i no a les representacions o similars, si és que n'hi ha. En aquesta mitjana cal valorar la importància de la formació com a part dels projectes relacionats amb la dansa i la gran atomització d'activitats professionals.
- **La major part dels professionals de la dansa han participat en algun projecte de menys de 10h setmanals de dedicació (53,5%)**, si bé també són força freqüents els projectes d'11 a 20h setmanals de dedicació (41,2%) i els de 21 a 40h (41,2%).
- Quan es tracta de projectes no relacionats amb el món de la dansa, la durada de la dedicació setmanal és de mitjana força similar: 22,8h, fet que cal entendre en el context que sovint són activitats que volen complementar les que es fan en el món de la dansa, però també amb el fet que es tracta de projectes que permeten no rebutjar oportunitats en aquest àmbit.
- La mitjana de dedicació és de 4,2 dies per setmana en el cas de projectes relacionats amb el món de la dansa.
- **La major part dels professionals de la dansa duen a terme projectes que només es preparen entre setmana (68,8%), així com projectes que es preparen tant entre setmana com durant el cap de setmana (63,1%)**. De fet els projectes relacionats amb la dansa es divideixen quasi a parts iguals entre aquests dos tipus (48,5% i 44,4% respectivament).
- La gran majoria dels professionals de la dansa han intervingut en projectes la jornada dels quals era continua (72,3%). Són menys els que han participat en projectes relacionats amb la dansa a jornada partida (36,2%).
- Pràcticament la totalitat dels professionals **dediquen més hores als projectes relacionats amb la dansa (80%) que les que contempen inicialment en el projecte**.

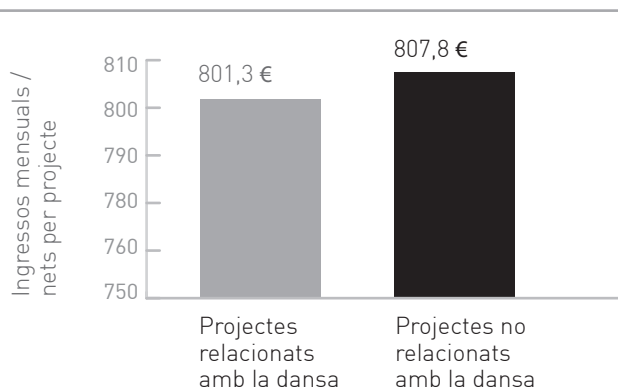
06 / 6

Remuneració

- En el cas dels projectes relacionats amb el món de la dansa la remuneració mitjana és de 801€ mensuals nets.

Gràfic 5

Estimació dels ingressos mensuals nets per cada projecte (mitjana)

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- Aquesta mitjana de 801,3€ amaga tres situacions diferents però igualment precàries: concretament, **el 43,8% dels professionals quan participen en un projecte relacionat amb el món de la dansa ingressen de mitjana menys de 600€ mensuals nets.**
- **1 de cada 4 (24,2%) ingressa entre 800 i 1.000€** mentre que només el 31,9% ingressa més de 1.000€ mensuals de mitjana, per un projecte relacionat amb la dansa.

Taula 24

Estimació d'ingressos mensuals nets per projecte. Segons tipus de projecte. 2008-2009

Estimació d'ingressos mensuals nets per projecte	Projectes relacionats amb la dansa %	Projectes NO relacionats amb la dansa %
400€ o menys	28,5	23,5
401 a 600€	15,4	13,2
601 a 800€	24,2	27,9
801 a 1.000€	9,6	16,2
1.001 a 1.200	8,1	7,4
1.201 o més	14,2	11,8
MITJANA ESTIMADA	801,3€	807,8€
TOTAL	100	100

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

MÚLTIPLE: es pot escollir més d'una opció, és per això que el total podria sumar més del 100%.

- El 31,9% dels i les professionals en actiu durant la temporada 2008-2009 van passar algun període a l'atur.

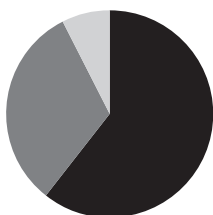
Gràfic 6

Va passar alguna temporada a l'atur? 2008-2009

Sense atur: 60,6

Atur en algun període: 31,9

No classificables: 7,5

Base: 279

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

*En actiu: professionals que declaren estar en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant, durant la temporada.

- El més freqüent és que siguin persones que han estat a l'atur entre 1 i 5 mesos (17,9%), mentre que el 12,8% s'hi ha passat 6 mesos o més.
- **En conjunt els professionals actius en la temporada tipus passen una mitjana de 1,7 mesos a l'atur.**

Taula 25

En total, quants mesos va estar a l'atur? 2008-2009

Mesos a l'atur	Total %
Sense atur	60,6
Algun període d'atur	31,9
Entre 1 i 5 mesos	18,6
6 mesos o més	13,3
MITJANA MESOS (TOTAL)	1,7
MITJANA MESOS (aturats)	5,0
NC	7,5
Base (en actiu*)	279

Font: APdC. Enquesta de Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

*En actiu: professionals que declaren estar en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant, durant la temporada.

- Els períodes d'atur són continuats (58,4%), si bé el 41,6% va estar a l'atur en diferents moments durant la temporada.
- No es detecta un perfil clar que es vegi més afectat per les situacions d'atur. Només **entre els professionals d'entre 30 i 39 anys el percentatge dels que han estat en algun moment a l'atur és significativament superior (40,4%)**.
- **La majoria dels professionals que viuen algun període d'atur en una temporada tipus no reben cap prestació per desocupació (51,7%).**

Gràfic 7

En algun moment va rebre alguna prestació o ajuda de l'Estat o d'altres administracions?

Base (va estar a l'atur): 89

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

No: 51,7 Sí: 48,3

Mitjana de mesos de prestació: 5,2

(base: 43 persones que van rebre prestació)

Prestació d'atur	83,7
Ajuda a aturats (no és prestació d'atur)	14,0
Altres (beques de menjador, ajuda a la maternitat)	11,6

que el total podria sumar més del 100%.

450□b menys	25,6
De 451 a 750□	30,2
De 751 a 900□	30,2
901□b més	9,3
NC	4,7

- D'aquesta manera, entre les persones que declaren haver rebut alguna prestació d'atur, la durada mitjana d'aquesta prestació és de 5,2 mesos, tractant-se principalment de la prestació d'atur contributiva (83,7%).
- **Només el 5,2% dels professionals de la dansa de Catalunya declara disposar d'algun tipus d'assegurança privada per als períodes d'atur.**

08 / Les lesions

- Si centrem l'anàlisi en la temporada tipus, 2008-2009, el 15,8% declara que va passar algun temps lesionat/ada.
- De mitjana, un professional de la dansa passa un mes (0,9) lesionat/ada en una temporada normal.

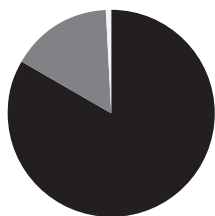
Gràfic 8

Va passar alguna temporada lesionat? 2008-2009

No lesionat: 83,5

Lesionat: 15,8

No classificables: 0,7

Base: 279

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

*En actiu: professionals que declaren estar en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant, durant la temporada.

Taula 26

En total quants mesos va estar lesionat? 2008-2009

Mesos lesionat	Total %
Sense lesions	83,5
Algun període lesionat	15,8
Entre 1 i 5 mesos	9,7
6 mesos o més	6,1
MITJANA MESOS (TOTAL)	0,9
MITJANA MESOS (lesionats)	5,4
NC	0,7
Base (en actiu*)	279

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

*En actiu: professionals que declaren estar en actiu, ja sigui treballant, buscant feina i/o estudiant, durant la temporada.

- Per norma general, afirmen que es va tractar d'un període continuat.
- La situació més freqüent és que es tractés d'una lesió que li permetia treballar, ja sigui en el món de la dansa o no. (Aproximadament la meitat). La segona situació més freqüent és la d'una lesió que el/la va invalidar per al treball durant 1 mes.
- **La majoria no va rebre cap tipus de prestació (75%).**
- **El 66,2% dels professionals de la dansa de Catalunya declaren no disposar de cap mena d'assegurança privada per a casos de lesió.**
- Disposar d'algun sistema de previsió (33,4%) en cas de lesió és més habitual que disposar-ne per a casos d'atur (5,2%, tal com s'ha detallat en l'apartat anterior).
- Es tracta de mutualitats (27,8%), assegurances que inclouen prestacions mèdiques (26,8%) i assegurances de salut (21,6%).

- Aquesta falta de previsió es tradueix en que **1 de cada 4 professionals, si patís una lesió que l'impedís treballar en el món de la dansa, no sap què faria (23,7%)**.
- Entre la resta, la majoria (53,8%) declara que es dedicaria a altres activitats relacionades amb la dansa, mentre que només una proporció molt reduïda (11%) optaria per orientar la seva carrera professional a activitats no relacionades amb aquest món.
- Aquells que tenen clar que **reorientarien la seva carrera a d'altres activitats relacionades amb la dansa**, pensen principalment en la **docència (37,8%)**. En segon lloc, destaquen opcions com la de **coreògraf/a (26,3%), creador/a (25,6%) i director/a (23,1%)**.
- Els 32 professionals que optarien per activitats no relacionades amb el món de la dansa, mencionen diversitat de professions i ocupacions, entre les quals destaquen les relatives a les teràpies físiques i de la salut (fisioteràpia, pilates, infermeria...).

Taula 27

Pensant en les lesions, què faria vostè si tingués una lesió que l'impedís dedicar-se a la dansa?

Reconversió	Total %
Es dedicaria a altres activitats relacionades amb la dansa	54,3
Es dedicaria a altres activitats no relacionades amb la dansa	11,5
No sap què faria	23,7
NC	10,5
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

09 / La jubilació

- Disposar d'una assegurança privada de jubilació és un fenomen força reduït (17,3%), de manera que **8 de cada 10 professionals no disposa d'un sistema de previsió de jubilació (81,7%)**.
- És significativament més habitual entre els professionals de més edat, de més de 40 anys (32,1%), i els que de nacionalitat espanyola (19,1%).
- Es pot afirmar que els plans de pensions (64,6%) són l'opció més generalitzada entre aquells que tenen alguna assegurança amb aquest objectiu, el que equival al 11,2% del conjunt de professionals de la dansa.

Taula 28

En què consisteix aquesta assegurança?

Tipus assegurança	Total %
No disposa	81,7
Disposa	17,3
Pla de pensions	11,2
Pla de jubilació	3,6
Sistema d'estalvis	1,8
Assegurança de vida	0,4
NC	0,3
NC	0,0
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya.2010.

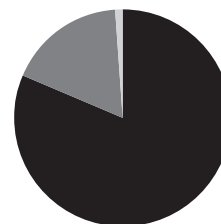
Gràfic 9

Pensant en la jubilació, disposa vostè, d'algun tipus d'assegurança privada de jubilació?

No: 81,7

Sí: 17,3

NC: 1,1

Base: 290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

10 / La reconversió laboral

- **La gran majoria** dels professionals de la dansa de Catalunya **han estat ballarins o ballarines professionals (81,7%) al llarg de la seva carrera.**

Taula 29

Al llarg de la seva carrera, o actualment, ha estat vostè ballarí/ina professional?

	Total %
Sí	81,7
Sí, ho sóc actualment	56,2
Sí, però ja no ballo	25,5
No, mai no he ballat professionalment	15,9
NC	2,4
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya, 2010.

- Concretament, el 25,5% ja no ballen en l'actualitat.
- Cal dir que **l'edat en què els actuals ballarins/ines pensen deixar de ballar (47,2 anys) i l'edat a la que ho han fet realment els que ja no ballen (31,3 anys) és molt diferent.**
- Entre els professionals que actualment ballen, **el més habitual és no haver pensat quan s'acabarà (46%).**
- A més, **quasi 1 de cada 4 opina que no deixarà de ballar mai (23,3%),** de tal manera que la falta de previsió cal generalitzar-la al 69,3% dels ballarins/ines en actiu.
- Quant a la professió que s'exerceix un cop finalitzada la vida com a ballarí/ina, entre els que ballen actualment el ventall de possibilitats que es creu que es tindrà és força més divers que el ventall de professions que els que han deixat de ballar han tingut realment.
- **La docència és la sortida esperada per bona part dels actuals ballarins/ines (36,8%),** però el cert és

que és una **opció molt més majoritària en el cas dels que ja han deixat de ballar (66,2%).**

- Així, d'altres professions que estan en el desideratum dels actuals ballarins/ines són exercides pels que ja no ballen en força menor proporció. És el cas, per exemple, de la coreografia (22,7% vs. 10,8%), la creació (19,6% vs. 5,4%), la direcció (15,3% vs. 10,8%).
- Cal mencionar que el pes dels que creuen que en el futur tindran una professió no relacionada amb la dansa (19,6%) i dels que actualment tenen aquesta situació un cop passada la reconversió laboral (21,6%) és molt similar.
- La vivència de la reconversió laboral és força menys complexa del que es pot imaginar. Així, **el 67,6% declara que deixar de ballar va ser un procés fàcil o molt fàcil.** Aquesta és l'expectativa de la major part dels que actualment ballen (39,9%), si bé entre els que encara no ho han viscut hi ha una part important que no saben com serà la vivència (28,8%).
- Entre els que encara no han passat per aquesta experiència i els que sí hi ha una forta coincidència en que les qüestions emocionals (10,4% i 9,5%) i l'adaptació vital a una nova etapa laboral (9,2% i 10,8%) són les qüestions que més preocupacions generen.
- **Per als que ja han deixat el món de la interpretació els problemes econòmics (8,1%) i trobar feina (6,8%), a més de les necessitats de reciclatge i formació (8,1%), són aspectes que han dificultat la reconversió laboral.** Aquests aspectes també estan, quasi en la mateixa proporció, entre les pors i prevencions dels que actualment ballen (11%, 6,1% i 6,1%).
- **Les principals demandes pel que fa al futur són les ajudes econòmiques (30,1%),** unes ajudes que els que ja han passat pel procés també consideren que haurien estat necessàries si bé en menor mesura (16,2%), ja que troben a faltar **més ajudes de tipus psicològic i emocional (13,5%).**
- Cal dir, però, que en el cas dels que encara no han passat per aquesta experiència el pes dels que demanen ajudes per formar-se per la nova etapa és important (16,6%).

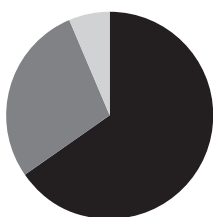
11 / La mobilitat professional

- La gran majoria dels professionals de la dansa de Catalunya han marxat alguna vegada fora de Catalunya per exercir la seva professió (65,5%).

Gràfic 10

En el conjunt de la seva vida professional en quantes ocasions ha marxat fora de Catalunya per exercir la seva professió?

Na marxat alguna vegada: 65,5
No ha marxat mai: 28,3
No classificables: 6,2

Base: 290

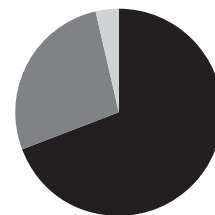
Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- Aquest col·lectiu ha marxat una mitjana de 23,8 vegades al llarg de la seva carrera professional.
- **El 69,3% dels professionals de la dansa de Catalunya han marxat alguna vegada per estudiar**, de manera que, en la mateixa línia que per raons de feina, quasi 1 de cada 3 no ha marxat mai (27,2%).

Gràfic 11

En el conjunt de la seva vida professional en quantes ocasions ha marxat fora de Catalunya per estudiar?

Na marxat alguna vegada: 69,3
No ha marxat mai: 27,2
No classificables: 3,4

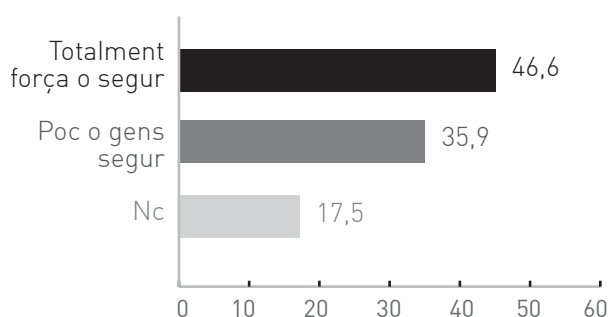
Base: 290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- Les vegades que han sortit del país per estudiar són força menys, ja que la mitjana entre els que han marxat se situa en 4,9 vegades.
- Per a la gran majoria dels professionals de la dansa **estar disposat a marxar fora de Catalunya per desenvolupar una carrera professional és una actitud necessària (81,4%)**, si bé es redueixen fins al 58,6% els que estan disposats a fer-ho en l'actualitat.
- La majoria de professionals de la dansa de Catalunya **(51,7%) estan disposats a marxar i creuen que és una actitud necessària**, per poder desenvolupar una carrera professional.
- En segon lloc, **1 de cada 4 (25,9%) creu que és una actitud necessària però no està en disposició de marxar en l'actualitat**.
- **Quasi 1 de cada 2 professionals de la dansa pensa que en el futur marxarà** fora de Catalunya per desenvolupar la seva carrera professional (46,6%).

Gràfic 12

Creu que en el futur marxarà fora per desenvolupar la seva carrera professional?

Base: 290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- El pes dels que creuen que no marxaran en el futur és del 35,9%.
- De nou, **els homes (71,4%) i els més joves (79,7%), a més de les persones amb formació superior (57,2%) són els col·lectius entre els quals hi ha una major proporció de persones que pensen que en el futur marxaran.**
- El més freqüent és que s'estigui disposat a marxar i creure que així serà en el futur (42,4%), mentre que 1 de cada 4 no està disposat a marxar ni creu que ho faci en el futur (25,2%).

12 / La percepció i vivència de les condicions laborals

- Els professionals de la dansa de Catalunya **descriuen les seves condicions laborals de manera negativa.** El més habitual és que **les considerin precàries (44,1%), tenint en compte les retribucions baixes, la inestabilitat, la temporalitat, la necessitat de pluriocupació o la falta de contractació, o simplement dolentes (26,6%).**
- De fet, a l'hora de concretar en problemes, l'atur (30%), les precàries condicions de contractació (27,6%), així com les retribucions (22,4%) i l'elevada temporalitat (18,3%) emergeixen de manera clara en la problemàtica constatada al llarg de la recerca.

Taula 30

Quins són els principals problemes laborals dels professionals de la dansa en l'actualitat?

Principals problemes	Total %
Atur elevat	30,0
Contractació precària (manca de contractes, obliguen a ser autònom i dificultat ser-ho...)	27,6
Precarietat en les retribucions (preu/hora baix, arbitrari...)	22,4
Elevada temporalitat i inestabilitat	18,3
Falta de reconeixement professional	12,4
Falta d'accés a les prestacions de la Seg. Soc. (assistència sanitària, lesions, atur, jubilació...)	11,0
Falta d'ajuts i subvencions	11,0
Manca d'un conveni col·lectiu o legislació de suport	4,1
Competència deslleial, intrusisme (manca d'honestedat professional...)	3,8
Falta de recolzament institucional	3,4
Formació cara, escassa i no regulada	2,4
Necessitat de pluriocupació	2,4
Altres (6 mencions o menys)*	7,9
No sap	1,7
NC	6,6
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

ESPONTÀNIA: els enquestats poden respondre literalment el que pensen.

MÚLTIPLE: els enquestats poden respondre més d'una opció, per tant la suma de la columna supera el 100%.

* Inclosos en «Altres»: manca de difusió de la dansa, no es donen oportunitats a les companyies, ballarins amateurs, falta de conscienciació col·lectiva, excés d'hores, necessitat de moltes hores d'assaig, no es reconeix la formació, l'experiència...

- **En comparació amb altres arts escèniques**, la majoria de professionals de la dansa **consideren que les seves condicions professionals són pitjors (66,2%)**.
- A l'hora de comparar les condicions dels professionals a Catalunya amb els d'altres territoris d'Espanya, existeix certa divisió d'opinions a més d'un percentatge elevat que no valora aquesta qüestió (34,1%).
- Són quasi tants els que opinen que a Catalunya les condicions són iguals que a d'altres territoris d'Espanya (26,2%), com els que consideren que hi ha unes millors condicions laborals a Catalunya (23,4%). I el 16,2% opina que a Catalunya les condicions laborals en la dansa són pitjors que en d'altres territoris d'Espanya.
- **No existeix cap dubte per a la gran majoria de professionals de la dansa que les condicions laborals a Catalunya són pitjors que a d'altres països occidentals (82,4%)**.
- Com a referents de millors condicions laborals destaquen França (52,1%) i Alemanya (46,6%), seguits a certa distància pels Països Baixos (38,6%), Bèlgica (36,6%) i el Regne Unit (27,9%).
- En opinió dels professionals de la dansa **canviar la situació i les condicions laborals passa, en primer lloc, per desenvolupar una política orientada al foment de la dansa, amb més ajudes i subvencions (33,1%)**, i, en segon lloc, per dotar el sector de les prestacions de la Seguretat Social (19,7%).
- En la mateixa mesura es considera que **cal incentivar l'oferta amb més companyies, més estabilitat, més programació, més circuits. Això ha de desembocar en més oportunitats de feina (18,3%)**.
- Igualment, es valora que un major reconeixement professional a través de la generació d'una major cultura de la dansa (17,2%) redundaria en un canvi en les condicions dels professionals del sector.
- Cal no oblidar, però, la **necessitat de regular la contractació (14,8%), millorar les retribucions salarials (11%) i la quantitat i qualitat de la formació (11%)**.
- La major part dels professionals de la dansa de Catalunya que han participat en l'estudi es declara en una situació similar a la de la majoria de professionals del sector (46,9%), mentre que 1 de cada 4 opina que personalment té unes condicions millors a les de la majoria de companys/nyes de professió (25,5%).

Taula 31

Quines de les condicions creu que s'haurien de desenvolupar a Catalunya?

Condicions	Total %
Ajudes i subvencions (a companyies, ballarins/ines amateurs, a la creació i la innovació...)	33,1
Tenir accés a les prestacions de la Seg. Soc. (assistència sanitària, lesions, atur, jubilació...)	19,7
Més oferta (més companyies, amb més estabilitat de programació, més circuits, en general més oportunitats de feina)	18,3
Més reconeixement professional, major cultura de la dansa	17,2
Regular la contractació (regulació específica per al sector, conveni col·lectiu propi...)	14,8
Millorar les retribucions salarials	11,0
Millorar la quantitat i qualitat de la formació (específicament per nens/es)	11,0
Augmentar l'estabilitat (menys temporalitat)	7,6
Millorar els espais (més espais, més econòmics, ben equipats)	5,5
Augmentar la difusió de la dansa (especialment als mitjans de comunicació)	4,1
Més qualitat i serietat dins del sector	2,8
Altres països (6 casos o menys, 2% o menys)*	9,3
No sap	1,0
NC	13,4
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya, 2010.

ESPONTÀNIA: els enquestats poden respondre literalment el que pensen.

MÚLTIPLE: els enquestats poden respondre més d'una opció, per tant la suma de la columna supera el 100%.

* Principals casos inclosos en «altres»: millorar les condicions laborals en general, facilitar la reconversió del ballarí, millorar les condicions per a autònoms, regular el preu/hora, col·lectiu més potent, més cosmopolita...

13 / Polítiques i actuacions: coneixements i demanda

- A l'hora de formular **demandes a la Generalitat de Catalunya**, aquestes se centren en la **dimensió econòmica (49,3%)**, principalment en forma de **beques i ajuts**, així com de **subvencions**.
- En segon lloc, els professionals demanen **actuacions en el plànol de la formació (23,4%)** principalment, i en el del **suport al sector i a la imatge i reconeixement de la dansa (20,3%)**.

Taula 32

Quines actuacions creu que hauria de fer el Govern de la Generalitat per recolzar la professió de la dansa?

Demandes a la Generalitat	%
Econòmiques (més ajuts, beques, de creació, de formació, més inversió institucional, ajuda en períodes d'inactivitat...)	49,3
Formació (dansa a les escoles, més oferta formativa, més estudis reglats, control de la qualitat...)	23,4
Suport a la imatge i reconeixement de la dansa (més reconeixement, valoració, recolzament a la dansa i la cultura...)	20,3
Sensibilització i educació de la societat (difusió i promoció, educació al públic...)	18,6
Més recursos (més espais, més programació i més actual, activació de circuits, projecció i intercanvi internacional...)	18,3
Laboral (assegurament de les condicions, crear un marc legal i conveni col·lectiu, facilitar la contractació, règim autònom adaptat...)	10,3
Suport a la creació d'oferta (estabilitat per les companyies, més companyies, ampliar l'oferta laboral i crear llocs de treball en la docència...)	8,6
Crear una companyia estable a Catalunya	4,8
Articulació de polítiques (Pla Integral)	3,1
Altres (menys de 5 mencions: més gestió, baixar els preus al públic, controlar la qualitat)	5,2
No sap especificar	10,3
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

ESPONTÀNIA: els enquestats poden respondre literalment el que pensen.

MÚLTIPLE: els enquestats poden respondre més d'una opció, per tant la suma de la columna supera el 100%.

- A l'hora de fer demandes als ajuntaments, si bé aquestes es poden classificar en quasi els mateixos tipus, s'observen diferències rellevants respecte a les demandes que es fan a la Generalitat de Catalunya.
- En primer lloc, augmenta de manera important el percentatge de persones que no sap especificar quines actuacions creu que haurien de fer els ajuntaments (21%). A més, **les demandes de tipus econòmic passen a un segon pla (17,9%) i les demandes principals són les centrades en la dotació de recursos (41,4%),** especialment quant a programació, quantitat i estabilitat (27,6%) i espais (14,8%).
- La sensibilització i l'educació de la societat (16,9%) i el suport a la creació d'oferta (16,6%) són tipus de demandes quasi tant freqüents com les que fan referència a qüestions econòmiques.
- Quant a les demandes a l'APdC, el més habitual és que no se sàpiga especificar-ne cap (25,9%) o bé que es consideri que ja estan en la línia correcta i no es faci cap matisació o demanda nova (23,4%).
- Tanmateix, la resta de professionals mencionen gran diversitat de qüestions, sense que cap tingui un pes específic clar. Entre les més esmentades cal assenyalar la demanda de més contacte amb les institucions (11%), centrar esforços en la difusió i el reconeixement de la dansa (9,3%), així com unir i organitzar el sector (7,9%), facilitar més informació i assessorament laboral (7,2%) i més formació (6,9%).

Taula 33

Quines actuacions creu que haurien de fer els ajuntaments per recolzar la professió de la dansa?

Demandes als Ajuntaments	Total %
No sap especificar	21,0
Més recursos (més programació, contractació, estabilitat, projecció internacional...)	41,4
Econòmiques (més ajuts, beques, de creació, de formació, més inversió institucional, ajuda en períodes d'inactivitat...)	17,9
Sensibilització i educació de la societat (difusió i promoció, educació al públic...)	16,9
Suport a la creació d'oferta (estabilitat per les companyies, més companyies, ampliar l'oferta laboral i crear llocs de treball en la docència...)	16,6
Formació (dansa a les escoles, més oferta formativa, més estudis reglats, control de la qualitat...)	13,8
Suport a la imatge i reconeixement de la dansa (més reconeixement, valoració, recolzament a la dansa i la cultura...)	10,7
Articulació de polítiques (més relació entre municipis, municipis i Generalitat, amb entitats, iniciatives...)	3,1
Laboral (assegurar condicions laborals bones, facilitar la contractació d'artistes)	2,1
Altres (baixar preus al públic, tenir en compte els professionals a l'hora de decidir)	3,1
Base	290

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

ESPONTÀNIA: els enquestats poden respondre literalment el que pensen.

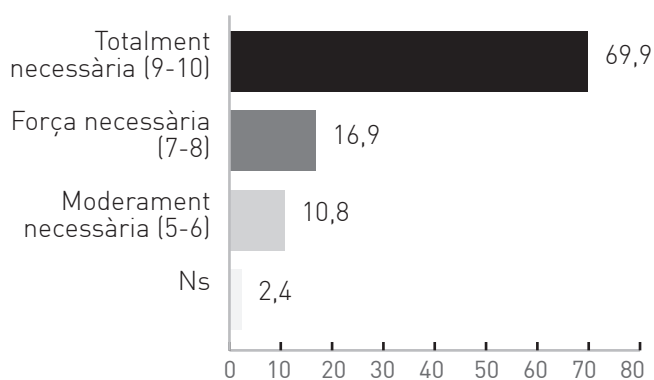
MÚLTIPLE: els enquestats poden respondre més d'una opció, per tant la suma de la columna supera el 100%.

14 / Coneixement i valoració del Pacte Laboral de la Dansa

- La majoria dels professionals de la dansa afirma conèixer el Pacte Laboral de la Dansa (57,2%). Tanmateix, el 41% desconeixia la seva existència.
- Consideren que l'elaboració d'aquest pacte és totalment o força necessària (86,8%). D'aquesta manera, en una escala de 0 a 10, el grau de necessitat mitjà se situa en 9,0 punts.

Gràfic 13

Fins a quin punt considera que era necessària l'elaboració d'un Pacte Laboral de la Dansa?

MITJANA (0-10)*: 9,0

*Escala de 0 a 10, en la que el 0 equival a no ser gens necessària i el 10 a ser totalment necessària. Base (coneix el PLD): 166

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

- Entre els que coneixen el Pacte Laboral, el valoren força positivament. En una escala de 0 a 10, la nota mitjana que li atorguen és de 6,9 punts. Així, el 49,4% el considera totalment o força positiu.
- Tanmateix, entre els que mencionen algun aspecte positiu destaca la idea de que almenys existeix una regulació i s'ha arribat a un acord: regula la professió (7,2%), la seva existència (5,4%), és un primer pas (3,6%), que s'hagi arribat a un pacte (3,0%)...

Taula 34

Quins aspectes considera positius d'aquest pacte?

Aspectes positius	Total %
No sap especificar	65,1
Regula la professió	7,2
La seva existència	5,4
Estableix retribucions econòmiques	5,4
Estableix uns mínims, unes bases, una referència	5,4
És un primer pas	3,6
Que s'hagi arribat a un pacte	3,0
Millora les condicions laborals	3,0
Altres (menys de 5 respostes: contempla els joves artistes, estableix un horari, dona protecció legal, és un pas cap a un conveni col·lectiu)	3,0
Tots	3,6
Base (coneix el PLD)	166

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya.2010.

ESPONTÀNIA: els enquestats poden respondre literalment el que pensen.

MÚLTIPLE: els enquestats poden respondre més d'una opció, per tant la suma de la columna supera el 100%.

- A l'hora de destacar aspectes negatius les dificultats per concretar també són importants (72,9%), mentre que les principals crítiques se centren en que no es tracta d'un conveni vinculants (7,2%) i en els dubtes que poden existir sobre la capacitat d'aplicació que tingui (4,2%).

Taula 35

Quins aspectes considera negatius d'aquest pacte?

Aspectes negatius	Total %
No sap especificar	72,9
No és un conveni (no vincula)	7,2
Dubta que s'apliqui (futur incert, molt per fer, no s'utilitza...)	4,2
Cap	3,0
No està actualitzat	2,4
No contempla intèrprets, gent sense titulació, assistents de coreografia, tots els gèneres de dansa	2,4
Altres (menys de 4 mencions*)	7,8
Base (coneix el PLD)	166

Font: APdC. Enquesta Condicions laborals dels professionals de la dansa de Catalunya. 2010.

ESPONTÀNIA: els enquestats poden respondre literalment el que pensen.

MÚLTIPLE: els enquestats poden respondre més d'una opció, per tant la suma de la columna supera el 100%.

* No té el recolzament econòmic necessari, tracta totes les companyies per igual, massa reglamentat i inflexible, no és viable, està desfasat, falten mínims, màxims, retencions, són difícils els acords amb les administracions, no inclou clàusula de perillositat dins de l'apartat de riscos laborals, les retribucions són baixes.